

EL POBLE CATALÀ

Director: PERE COROMINAS

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
EST. 16 - TELEFON 2298

ANY XIII. NÚM. 39519

BARCELONA, DIVENDRES 18 DE FEBRER DE 1916

UN NÚM. 5 CÈNTIMS

IMPRENTA I ESTEREOTIPIA
EST. 16. TELEFON 2298

EL PORT FRANCO

L'actitut de Catalunya

Si una Zona neutral i, en conseqüència, un Port Franc com el de Cadix, que'n la realitat pot arribar a ésser lo mateix, no és un complement del sistema proteccionista en quant ve a treure d'aquest tot el que's converteix en perjudici de la producció i del tràfec, és quan menys, una franca iniciació en l'esfera teòrica o doctrinal de les orientacions lliurecanvistes.

Acceptem que la llibertat de fabricació i de comerç amb que s'opera en els límits d'aquesta porció destinada a la franquicia de Duanes, no pot influir absolutament per a res perjudicial en l'altra esfera d'activitat que's produeix endins de la Duana i que per ella ha de passar a l'expansió se cap a fora.

Però és evident que'n l'interior d'aquests països que viuen en règim duaner hi ha una quantiosa energia de treball i d'intermediació comercial que pot esmerçar-se en el tràfec internacional, de la qual ha de procurar treure tot el profit possible sense estrangerisar-la, és a dir, quedant-se per a ell els beneficis que realitzarien posant-se a servei de nacions estrangeres.

Obtenir aquest benefici sense aminorar en lo més mínim el resultat que les altres forces de producció adquireixen a l'ampar d'un aranzel, és l'objectiu d'aquestes franquícies condicionals que reben el nom de Port Franc, Zona neutral, entretot, etc.

N'obstant, això de veure importants beneficis en el tràfec internacional lliure de tota gabela i prohibició, això de reconèixer que una major expansió i desenvolupament d'aquest tràfec lliure ha de repercutir beneficiósament en la riquesa interior de règim proteccionista, és acceptar substancialment bona part de les premisses teòriques del lliurecanvi i posar-se en condicions de veure les conseqüències importants que econòmicament ens pugués proporcionar un règim de porta oberta.

Segui, de tots modos, una cosa o altra, sempre quedarà en peu el fet de que l'exacerbat proteccionista de que s'acusava constantment a l'industria catalana per part de certs elements del reste de Espanya, no és ni molt menys una exigència de caràcter purament egoista que, atenent als beneficis immediats del moment, descuidi totes aquelles resolucions que, encara que siguin de tendència oposada, redunden també en benefici

del foment de la riquesa pública. En part ha vingut demostrat així per la noble i patriòtica actitud del «Foment del Treball Nacional» a l'acceptar les peticions de caràcter econòmic que han formulat ara, amb urgències violentes, les regions espanyoles que, per l'oportunitat amb que's manifesten, més be semblen mogudes per un odi a Catalunya que no pas per un lloable esperit de propia regeneració.

Nosaltres, els catalans, ara i sempre, al demanar actuacions del Govern que facilitin el progrés de la producció nacional, no podem adoptar mai actituds que mermin la riquesa d'aquest mercat interior, que no més un grau superlatiu d'estupidesa ens podria fer oblidar que és el principal consumidor de la nostra industria.

Tampoc les podríem adoptar per que, ademés, per raó de la indiosincracia, estem prou avesats en aquestes qüestions per a tenir la prudència i la sensatesa que dona el coneixement del veritable alcanç de moltes d'aquestes suposades incompatibilitats d'interessos.

I en canvi, tot això presenta un curiós contrast al comparar-ho amb el que fan i el que diuen aquells elements que de tan temps s'han distingit per a defensar la política del lliurecanvi com a més beneficiosa als interessos d'Espanya, i per a sostenir a tothora enarbolada la bandera de l'unió i dels lligams més estrets entre totes les regions d'Iberia.

Per que ara son aquests els que més furiosament s'aixequen en pro de les restriccions duaneres més absolutes, els que troben que tota facilitat cap a una més gran expansió comercial ha d'ésser onerosa als interessos de l'agricultura espanyola, i els que més arduament ataquen sense consideració a Catalunya que suposem que també és una regió espanyola com les altres.

Sense dubte això ve de que, ni ara ni abans, tenen una idea exacta de la propia situació, dels propis interessos i de la transcendència de aquestes qüestions en les quals barregen massa sovint una excessiva impetuositat apassionada, i per això el Govern, al rebre les seves protestes i les seves queixes, fa molt be en escoltar-los, en disposar-los tota mena d'atencions, en no donals-hi cap despreci... però anar fent pel camí que és positivament més beneficiós per a tots.

Dels actes de Perpinyà

En el banquet que les autoritats de Perpinyà obsequiaren als catalans que diumenge passat anaren a Perpinyà, l'elegant poeta Apeles Mestres llegí algunes poesies al·lusives a la guerra. La més celebrada fou la *Cançó dels invadits* que reproduim amb molt de gust:

LA CANÇÓ DELS INVADITS

I
No passaréu i si passeu,
serà damunt d'un clat de cenària;
les nostres vides les pendreu,
nostre esperit no l'heu de pendre.
Mes no serà! Per més que feu,
no passaréu!

II
No passaréu i si passeu
quan tots hauréu deixat de viure,
sabreu de sobres a quin preu
s'abat un poble digne i lliure.
Mes no serà! Per més que feu,
no passaréu!

III
No passaréu i si passeu
decidirà un cop més la historia
entre'l saó que clava en creu
i el just que hi mor, de qui és la gloria.
Mes no serà! Per més que feu,
no passaréu!

IV
A sang i a foc avançareu
de fortaleza en fortaleza,
però què hi fa, si queda en peu
que com més fort: nostra fermesa!
Per'xo cantem: «Per més que feu,
no passaréu!»

APELES MESTRES

GRAN TEATRE DEL LICEU

LUISA DEL MESTRE CHARPENTIER

La «reprise» d'aquesta grandiosa òpera tampoc atregué al Liceu la concurrencia que mereixia, puix certament els que no hi anaren perderen l'oportunitat de veure una de les més magnífiques obres del modern repertori, amb un conjunt molt recomanable.

La partitura del mestre Charpentier feia 12 anys que no's posava al Liceu, desde sa estrena, i per lo tant constitueix una novetat artística per a molts, per lo qual és just afegir aquest nou acort als molts aconseguits per l'actiu empresari En Joan Mestres.

La seuyoreta Barón donà especial relleu a la figura de la protagonista, fent-nos sentir intensament la lluita dels dos amors, entre l'aimant i el deure filial en el qual surt victoriosa el primer per llei de Natura. En totes les situacions culminants que sovintegen en la inspirada partitura estigué admirable d'expressió, fonament passional.

El «Giuliano», a càrrec del tenor senyor Palet, molt bé; sa veu brillant i segura llui com sempre, donant gran relleu als magnífics duos. En Segura Tallien interpretà a «El padre» notablement, essent sa més acertada creació en el nostre concepte. La seva desesperació que li porta a l'acte bruscat del final de l'obra, adquirí l'adequada manifestació de la tragedia, estant molt bé escènica. La seuyoreta Frau interpretà a «La madre» amb correcció i desenvolupament.

Els nombrosos artistes que prenen part en la representació, discrets; en les escenes de moviment, de gran color i vida es notà quelcon de vacilació i molt descuit en els efectes de llum.

El mestre Padovani portà l'obra amb molt acort i brío obtenint una ovació en el fragment de l'arribada de la comitiva i himne de la coronació de la Musa, bisat per a comploure a l'auditori.

ORPHEUS

NO PATEIXIN TOS
Prenguin la renomada PASTA PECTORAL del Dr. ANDREU. És demulcent, expectorant i calmant. A les primeres pastilles se sent una gran millora i moltes vegades desapareix la tos a l'acabar la primera capsula. De maneja en tota les farmàcies.

De l'U.F.N.R.

Juventut N. R. de Barcelona.

Avui a dos quarts de deu del vespre, se reunirà la Junta directiva de aquesta Joventut.

Se recomana la puntual assistència a tots els que formen part d'aquest Concili Directiu. — El secretari, J. Sans Vaque.

Telegrama den Joffre

El general Joffre ha contestat amb un expressiu telegrama de salutació al que li enviaren, per mediació de l'alcalde de Perpinyà M. Denis, els expedicionaris de Barcelona al visitar per a expressar la seva simpatia a França, la capital del Rosselló.

A SEGONA PLANA:

El problema de les subsistències

Recordatori

Dies enrera el govern del comte de Romanones va firmar l'indult dels mariners condemnats per lo del Numancia. Hem dit indult erroniamment, ja, que sols se tracta d'una commutació de la pena imposada pel tribunal de marina als esmentats mariners, que havien sigut condemnats a cadena perpétua. Aquests ingelissos porten sis anys de captivitat i malgrat haver instat l'indult, segons el ministre de Marina, per qui el govern no creiem que li regui gaires coses, la commutació ha sigut per vuit anys.

Així es que's pobres mariners indultats els resten dos anys encara de presó. És clar que's una gracia; però, hauria sigut completa de haver-los llibertat tot seguit, esmenant la inflexibilitat d'aquell govern que presidi en Canalejas; que dit sigui de pas no se singularis pas per la seva benegnat; sobretot després de tot lo que va fer el govern al qual precedí en la direcció dels afers de l'Estat, aquell govern dels cent dies que desferent l'obra del maurisme en la representació vergonyosa de 1909, va retornar a centenars de llars l'alteria i el repós, de que les varen privar aquells procediments repudiats per tota conciencia recta.

No ha sigut així; s'ha concedit la gracia a mitges. El procediment està a tó de la línia de conduir que segueixen els actuals governants en materia procesal. Cada dia hi ha noticia de una condemna contra els que no cometen altre delicte que exposar per medi de l'impremta el seu pensament. Sigui liberals o conservadors els qui governen en el nostre país hi ha tres coses absolutament invulnerables contra tot lo que prescriu la Constitució de l'Estat. El fet subsistent i tot fessant-nos-hi ens inquietava l'idea de la sort que podria tenir el present recordatori, que no té altre objecte que cridar l'atenció dels governants respecte els expedients d'indult dels condemnats pels fets de juliol de 1909 que son al presiri de Figueres esperant una reparació que's tregui del captiveri on els portà un delicte polític, que no deu ésser castigat en els nostres temps amb tanta severitat que extingeixen.

Voldríem poguer posar ben aviat en la blanca quarteta un mot d'aplaudiment pel que del govern, aconsellant la gracia completa en el cas al·ludit, ja que no l'hem pogut estampar amb motiu de l'indult incomplet dels mariners del Numancia. ¿Se retardarà per més temps aquest acte de veritable justicia reparadora que esperem enví mesos i mesos tots els homes de bona voluntat i de generosos sentiments?

L'Escola d'Arts i Indústries de Vilanova

El Consell d'Investigació Pedagògica de la Diputació, ha enviat al Director de l'Escola d'Arts i Indústries de Vilanova i Geltrú la comunicació següent:

«Tinc l'honor de comunicar a vosté que aquest Consell després de visites detingudament totes les instal·lacions de la Primera Exposició General Escolar i reconeguent que els treballs tècnics i professionals presentats per aquesta Escola, especialment els de les classes de Fusteria, Modelistes, Ebanistes i també els de cerralleria, de montadors mecànics i electricistes, i els de Pràctiques de teixits, eren molt acurats i de molt bon gust, va decidir per unanimitat proposar la pel premi de cinc mil pessetes que la Diputació havia ofert a l'entitat que fos situada en un pla de millorament i de modernització pedagògica.

Amb aquesta notificació el Consell se complau el felicitar al Director, Professors i alumnes d'aquesta Escola per l'encertada orientació pedagògica, el bon treball i l'aprofitament que demostren en les seves tasques i a la vegada li escau exposar que veurà amb goig com la distinció rebuda els serveix de major estimul per prosseguir la via que tan be han sapigut trassar.»

Per la LLENGUA CATALANA

L'Ateneu Barcelonés

L'Ateneu Barcelonés ha enviat al president de la Academia Espanyola una comunicació en la qual manifesta la estranyesa que li ha causat l'envio de la carta al ministre d'Instrucció demanant la restricció de la llengua catalana.

En aquest document l'Ateneu protesta d'aquesta carta enviada per en Maura pel seu contingut anti-català.

Els Ajuntaments de Catalunya

L'Ajuntament de Sabadell aprovà per unanimitat demanar al Govern que no tingui per res en compte la carta d'en Maura, ja que és un insult a la nostra llengua.

L'Ajuntament de Tarragona acordà telegrafiar al Govern demanant-li que segueixi essent respectat l'ús i costum de la Llengua Catalana en els actes oficials de l'Ajuntament.

L'Ajuntament de Reus ha acordat en Consistori dirigir-se a V. E. pregant-li desatengui Govern petició Academia llengua espanyola en tot quant tendeixi postergar glòries, idioma català, mereixedor del major respecte i consideració. — Pere Cavallé i Llagostera, Domingo Segimón, Marc Massó, Pere Balaguer, A. Porto i Pamies, Josep Simó i Bofarull, R. Jordana i Montserrat.

L'Ajuntament de Capellades, en la darrera sessió que celebrà, acordà dirigir telegrama de protesta al ministre d'Instrucció Pública per les paraules d'ofensa a l'aimada llengua catalana dirigides pel senyor Maura des de la Reial Academia.

Protesta dels Mallorquins

Alguns mallorquins han adreçat al senyor Maura una protesta pel seu assentiment a la comunicació de l'Academia al ministre d'Instrucció sobre la qüestió de les llengües.

Nova Càtedra catalana

El president de la Comissió Executiva de la Diada de la Llengua Catalana de Mataró, que és també president de l'Agrupació Foment de la Sardana de la mateixa ciutat, ha rebut un ofici del director interin de l'Escola d'Arts i Oficis notificant-li, en compliment de altre ofici de l'Alcaldia, que des del 19 del corrent mes funcionarà en la dita Escola una classe d'Ensenyança de Llengua Catalana.

L'Orfeó de Bilbao

A l'Orfeó Català s'ha rebut de l'Orfeó Euskeria, de Bilbao, el següent telegrama adherint-se al que, amb motiu de la comunicació que la «Real Academia de la Lengua» dirigí al ministre d'Instrucció Pública, envia dita Institució coral barcelonina, a don Antoni Maura, com a president d'aquella corporació:

«Orfeón Euskeria, fundado hace veinte años análogas aspiraciones suyas, hallase identificado campaña defensiva idiomas no oficiales, protestamos prohibición pretende Academia Española y decreto gobernador esta provincia, adhiriéndonos actitud fesa apreciable entidad.» Junta Directiva.

Grop Excursionista «Catalunya»

El Grop Excursionista «Catalunya» ha enviat al senyor Maura una carta protestant del document que envia al ministre d'Instrucció Pública contrari a l'ús de la nostra llengua.

El curs Montessori

INAUGURACIÓ

Dimecres a la tarda tingué lloc al Centre Excursionista de Catalunya la inauguració del Curs Internacional de Pedagogia que ha de donar la doctora Montessori.

La Sala oferia brillantíssim aspecte, ja que estava plena a vessar de alumnes i convidats, valent-s'hi nombrosos professors d'escoles, religiosos i religiosos.

Occupà la presidència la doctora Montessori, junt amb el regidor don Jaume Bofill i Matas, el senyor Massó i Torrents, els diputats provincials senyors Puig i Cadafalch i Bastardas, el senador don Frederich Rahola, don Eladi Homs i altres senyors i senyores. En llocs preferents, hi havia

La Política

Junta Comarcal de Figueres

La Comissió Permanent de la Junta Comarcal del districte de Figueres, convoca a tots els delegats d'aquesta Junta a l'Assamblea que's celebrarà al Centre d'Unió Federal, carrer de la Presó, 8, a les onze del matí del dia 27 del present mes, per a tractar de la següent ordre del dia:

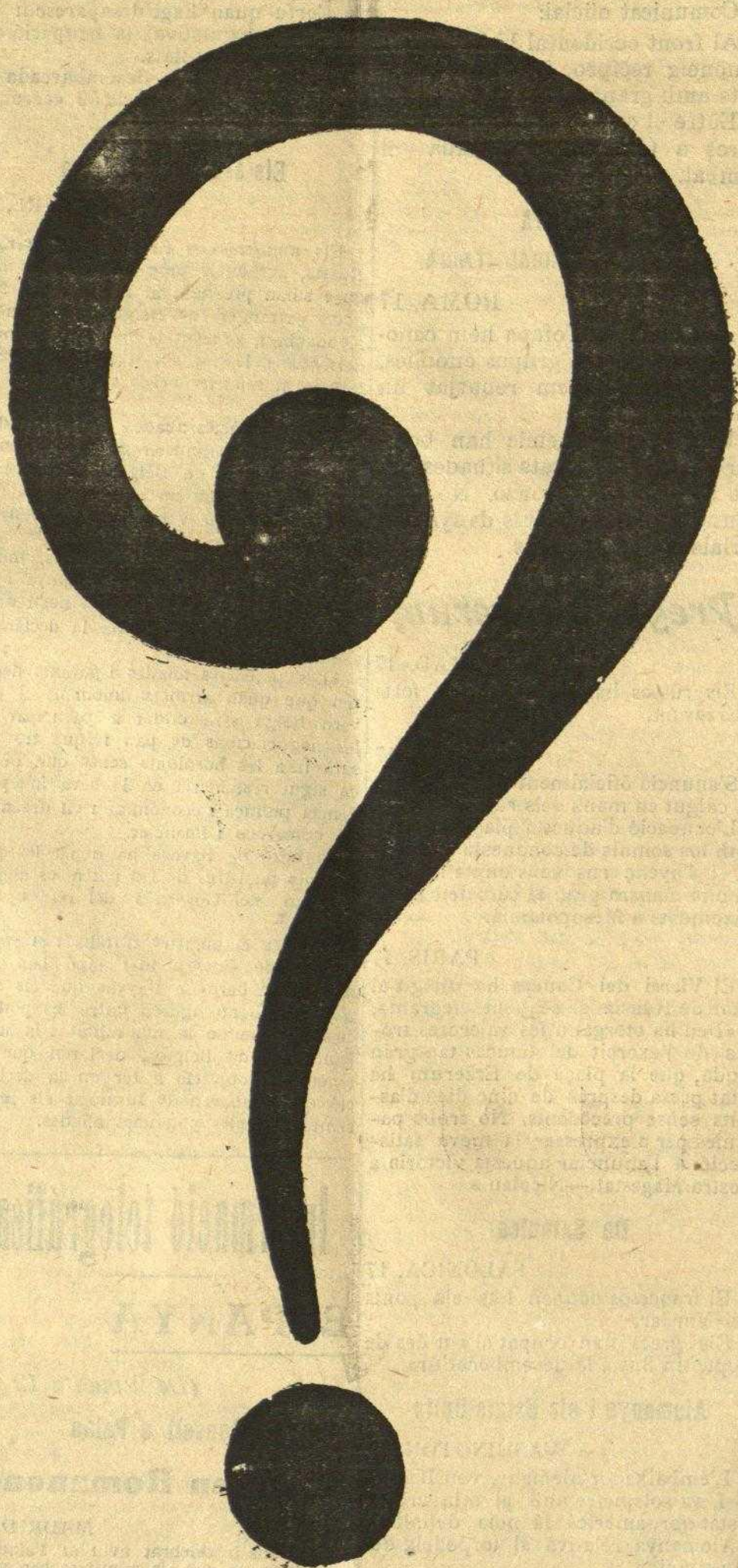
Reconstituició de la Junta Comarcal.

Conveniencia de pendre part activa en la lluita electoral.

Proclamació de candidat.

Als catalans de París

El diputat pel departament dels Pirineus Orientals, M. Emmanuel Brousseau, ha acceptat la invitació que li ha estat feta pel Centre Català de París d'assistir junt amb M. Foix, president del Centre Rossellonès de la capital de França, al banquet que anyalment celebra la prestigiosa entitat catalana que presideix el senyor Pere Balaguer.

En què consistiràn les **10,050** pessetes
que ofereix als seu consumidors la casa
QUINTANA & COMPANYIA
Concessionaria de la sens rival
AIGUA DE TAULA

“IMPERIAL”